

Jsmo otevřenou asociací s aktivními členy

V roce 1994, kdy vznikla Národní síť Zdravých měst České republiky (NSZM ČR), měla 11 členů, nyní jich má 90. Jaké výhody mohou využívat členská města, obce a regiony? Tuto a další otázky jsme položili JUDr. Lubomíru Gajduškoví, před- sedovi NSZM ČR.

■ **Devadesát členů za patnáct let. Není to málo? Navíc, když je v ČR více než šest tisíc obcí?**

Národní síť Zdravých měst chce být jistě širokou asociací. Hlavní důraz ale klademe na kvalitu členů, nikoli na kvantitu. Naším cílem je pokrýt zejména města střední velikosti, případně kraje. Právě středně velká města dosahují nejlepších výsledků v činnostech, které s členstvím v asociaci souvisejí. Kraje mohou zase příznivě ovlivnit města a obce na svém území. Národní síť Zdravých měst je však otevřena všem dalším typům municipalit, které se o témata zdraví a udržitelný rozvoj vážně zajímají.

■ **Jak je na tom NSZM ČR co do počtu členů a činnosti ve srovnání s asociacemi jiných zemí EU? Je v něčem výjimečná?**

V Evropské unii funguje více než 20 asociací Zdravých měst pro jednotlivé státy. Srovnatelný počet členů s Českou republikou má třeba obdobná španělská asociace, ale například rakouská síť má 31 členů, maďarská pouze 21 členů, polských Zdravých měst je přes 40. V každé zemi má Projekt Zdravé město trochu jiné podmínky, politické či ekonomické, proto není srovnání NSZM s ostatními sítěmi Zdravých měst v Evropě jednoduché. Faktem však je, že naše asociace byla na evropské úrovni nedávno zařazena mezi tři nejúspěšnější asociace tohoto typu. Její výjimečnost spočívá zejména v širší aktivitě a konkrétních službách pro naše členy. Svým způsobem ojedinelé je také pravidelné celostátní setkávání koordinátorů, tedy pracovníků z jednotlivých měst, obcí a regionů.

■ **Proč je dobré zapojit se do NSZM? Čím se vlastně odlišuje »normální« město, obec a kraj od Zdravého města, obce, kraje?**

Členové naší asociace mohou využívat jak řadu praktických výhod, které souvisejí se vzájemným sdílením zkušeností mezi jednotlivými členy, tak metodickou a informační podporu poskytovanou Kanceláří Národní sítě Zdravých měst ČR.

»Zdravé město« je také mezinárodní prestižní značkou, která ukazuje, že je ve městě zvýšená snaha o kvalitu života obyvatel. Odborně se o těchto věcech hovoří jako o udržitelném rozvoji. Nejde při tom jen o zdravé životní prostředí, ale zejména o odborně správné strategické řízení ve všech oblastech a zapojování občanů do rozhodova-

FOTO: ARCHIV

Rád bych, aby NSZM byla i nadále prestižní asociací. Aby naši členové cítili, že jsou v dobré a přátelské společnosti, říká JUDr. Lubomír Gajdušek, předseda Národní sítě Zdravých měst České republiky.

cích procesů. Ve Zdravých městech probíhají pravidelná setkání s veřejností, kde lidé určují největší problémy. Těmi se následně zabývá zastupitelstvo, a občané mají jednou za rok možnost přehledně zjistit, zda tyto problémy město opravdu řešilo. Každé Zdravé město na názory svých obyvatel a dobrou komunikaci klade velký důraz. Naši členové si navíc pravidelně sdělují své osvědčené postupy, prozrazují si tipy a triky v různých oblastech.

■ **Máte vy jako nový předseda své priority, kterým věnujete mimořádnou pozornost?**

Rád bych, aby NSZM byla i nadále prestižní asociací. Aby naši členové cítili, že jsou v dobré a přátelské společnosti. Víme, že řada municipalit, které nejsou našimi členy, dělají dobré věci a mohou nabídnout mnoho osvědčených postupů. Právě taková města a obce bychom rádi oslovili ke spolupráci.

Velkou prioritou asociace je systematické zvyšování kvality postupů v rámci jednotlivých úřadů. Projekt Zdravé město je dnes v ČR typem určité nadstavbové aktivity pro úředníky, tajemníky i politiky. Na takové činnosti často nezbývá čas, energie a někdy ani finanční prostředky. Proto se NSZM snaží hledat různé formy, jak tuto práci ve městech, obcích a regionech usnadnit

a podpořit. A doufám, že do budoucna budou tyto postupy a metody ve veřejné správě běžné.

■ **Asociace je koordinátorem a partnerem mnoha uskutečněných projektů. Které z nich našly nejširší uplatnění?**

Jsou to projekty zaměřené na sdílení úspěšných postupů. Naši členové uskutečňují program místní Agenda 21, nejkvalitnější realizátoři této metody jsou hlavně mezi Zdravými městy, obcemi a regiony. Projekty se proto věnují zejména síťování místních Agend 21 a předávání dobré praxe. Zájem je také o projekty se zaměřením na místní energetiku, třeba o aktuálně běžící projekt cílený na energetické štítkování budov nebo na projekty rozvíjející tradiční aktivity Zdravých měst, jako je třeba Bezpečná cesta do školy nebo studentské parlamenty.

Za město Vsetín, kde jsem místostarostou, mohu uvést, že se do projektů NSZM zapojujeme dlouhodobě, a zároveň realizujeme vlastní projekty. Podobná situace je i v dalších členských městech, obcích a regionech.

■ **Příklady dobré praxe je metoda, která se Národní síti Zdravých měst osvědčila, ale v současnosti je to běžná forma v nejedné organizaci. Připravujete další konkrétní aktivity, které posunou činnost asociace ještě blíže k jejím členům?**

Dobrou praxi prezentuje sice řada organizací, ale není tak časté sdílení příkladů různými formami, jak se o to snažíme my. NSZM poskytuje svým členům řadu služeb metodického charakteru, které přímo na dobrou praxi navazují a pomáhají jejím uplatnění v dalších místech České republiky, kde je o ni zájem. Chystáme internetové zveřejnění otázek a odpovědí (viz www.zdravamesta.cz), které naše členy nejvíce zajímají. Přitom budeme nadále shromažďovat příklady dobré praxe z různých oblastí rozvoje měst, obcí a regionů. Chceme podporovat jejich zdravou soutěživost. Proto budeme vybrané typové příklady dobré praxe certifikovat prostřednictvím symbolického kulatého razítka a oceňovat věcnými cenami. Připravujeme rovněž další inovaci – krátké zprávy o dobré praxi a rubriku Co se kde děje?

Na základě podnětů z měst budeme našim členům nabízet souhrnné informace o tuzemských i zahraničních soutěžích, do kterých se mohou přihlásit. Některá Zdravá města již mají bohaté zkušenosti z mezinárodních soutěží, například Chrudim ze soutěže The LivCom Awards (Město, ve kterém stojí za to žít) nebo Tábor ze soutěže Entente Florale (Rozkvetlá města). ■

LÝDIA STOUPOVÁ